

عنوان مقاله:

فقه اسلامی از اجتهاد آزاد تا اجتهاد فی المذهب

محل انتشار:

دوفصلنامه فقه مقارن، دوره 1، شماره 1 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

جلیل امیدی

خلاصه مقاله:

اجتهاد به معنای نظر فقیه در مدارک و مقاصد شرع برای تحصیل ظن به حکم شرعی موضوعات مسکوت الحکم، از جمله فروض کفایی است به شمار آمده است. این وظیفه تاریخی در مقاطع مختلف به گونه های متفاوت ایفا شده است. پیش از پیدایش مذاهب، اجتهاد آزاد و انفرادی و مستقل از قواعد و روشهای دیگران و پس از آن اجتهاد فی المذهب با التزام به اصول و شروط و اسلوب متقدمان مرسوم بوده است. مجتهدان فی المذهب که در سه رتبه منتسب، اهل تخریج و اهل ترجیح دسته بندی شده اند، از حیث احاطه بر علوم اجتهادی و احراز ملکه اجتهاد، اغلب در ردیف روسای مذهب بوده اند. با این حال به واسطه قوت مآخذ و اتقان قواعد و ضوابط و جامعیت روشهای اجتهادی متقدمان، در طریق اجتهاد سالک مسلک آنان بوده اند. گذار از اجتهاد آزاد به اجتهاد فی المذهب، در فرایند تاریخی اجتهاد، گسستی ایجاد نکرده است؛ بنابراین، مسابلی چون تقلید مجتهدی از مجتهدی دیگر، سد باب اجتهاد و خلو عصر از مجتهد پیش نیامده است.

کلمات کلیدی:

اجتهاد آزاد، اجتهاد فی المذهب، مجتهد مستقل، مجتهد فی المذهب، سد باب اجتهاد، خلو عصر از مجتهد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/857196>

